Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на образованието и науката	**Нормативен акт: Проект на Постановление на Министерския съвет за откриване на филиал в структурата на Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ в гр. Бургас**
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Росица Колева, директор на дирекция „Висше образование“ в Министерството на образованието и науката	**Телефон и ел. поща:** Тел.: 02 9217 616 e-mail: rosi.koleva@mon.bg

1.Проблеми за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Проблем: „Недостатъчна възможност за обучение по направление „Изкуства“ в град Бургас и региона “

Към момента в град Бургас и региона не е осигурена достатъчна възможност за обучение по направление „Изкуства“.

В отговор на тази необходимост в Министерството на образованието и науката е постъпило писмо с предложение от ректора на Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ за откриване на филиал на висшето училище в гр. Бургас за обучение на студенти в професионално направление 8.4 „Театрално и филмово изкуство“. В писмото се посочва, че Бургас е сред най-динамично в същото време балансирано развиваш се град в областта на туризма, културните индустрии, производството и услугите. О т няколко години насам статистиката го поставя на челните места по прираст на млади хора. Тенденцията за увеличаване на населението се отнася и за останалите крайморски градове в областта. Това води до разкриването на нови основни и средни училища, като се разширява капацитета и се откриват нови паралелки в средните училища по изкуствата. В същото време Бургас е в група А на регионите с най-малко образователни възможности в областта на висшето образование, съобразно завършилите средно според Националната карта за виеше образование в Република България като най-малко са възможностите на завършилите за изберат специалности в направление „ Изкуства ”. Област „Изкуства“ е най - слабо предлагана в региона. Акредитираните висши училища в Бургас и региона - Държавен университет „Проф. Д-р Ас. Златаров“ и Бургаски свободен университет, не предлагат обучение

в направление „Изкуства“. Едва през последните няколко години бяха акредитирани филиали на Национална художествена академия в ПН 8.2. Изобразително изкуство и Софийски университет „Св. Климент Охридски“ в ПН 8.3. Музикално и танцово изкуство. Техният капацитет обаче не покрива потребностите на региона.

В писмото ректора на НАТФИЗ добавя, че идеята за откриване на Филиал на НАТФИЗ в Бургас е получила подкрепата на всички заинтересовани страни в региона, сред които кметът на Общината, областният управител на Област Бургас, средни училища в града, местни и регионални културни институции и др.

Откриването на филиал на висше училище съгласно Закона за висшето образование става с постановление на Министерския съвет. В чл. 10, ал. 2, т. 1 от Закона за висшето образование е уредено правомощието на министъра на образованието и науката да прави предложения пред Министерския съвет за откриване на основни звена, филиали и поделения в чужбина на висши училища, като предложенията за откриване на основни звена и филиали се правят след положителна оценка на съответния проект от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА).

Националната агенция за оценяване и акредитация оценява проектите за откриване и преобразуване на висше училище, факултет, филиал и колеж, както и за откриване на професионални направления и специалности от регулираните професии, като един от критериите, които прилага, е съответствието с Националната карта на висшето образование в Република България към датата на решението за оценяване на проекта, а за държавните висши училища – съответствие и с утвърдената политика за развитие на висшето училище.

С писмо Националната агенция за оценяване и акредитация е уведомила МОН, че Акредитационният съвет на НАОА на свое заседание на 24.04.2025 г. е взел решение да даде положителна оценка на проект за откриване на Филиал на Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ в град Бургас.

С оглед на изложения проблем и вече предприетите стъпки за неговото положително решаване, е целесъобразно и логично те да бъдат продължени, за да може достъпът до висше образование в региона на Бургас и по-конкретно този по направление „Изкуства“ да бъде подобрен и надграден. Именно за това следва да се анализират варианти на въздействие, чрез които да се подобри текущото положение.

Правна рамка по отношение на идентифицирания проблем:

- чл. 25, ал. 1 от Закона за висшето образование (ЗВО) - Висшето училище включва в структурата си основни звена, обслужващи звена и филиали;
- чл. 26в, ал. 1 от ЗВО - Филиалът е териториално изнесена структура на висшето училище, която се създава в райони, където липсва съответна университетска структура, за да се

удовлетворят потребности от обучение в определени професионални направления. Обучението се извършва само в направления, за които висшето училище е акредитирано;

- чл. 9, ал. 3, т. 3, б. а от ЗВО - Въз основа на искане на съответното висше училище и/или по предложение на министъра на образованието и науката Министерският съвет (МС) открива, преобразува и закрива извън случаите по ал. 2, т. 1 факултети, институти, **филиали**, колежи, както и териториално изнесени звена и поделения в чужбина;
- чл. 10, ал. 1 и ал. 2 от ЗВО - Държавен орган за осъществяване на националната политика във висшето образование е министърът на образованието и науката. Министърът на образованието и науката прави предложение пред МС по чл. 9, ал. 3 т. 1-11 от ЗВО;

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Разрешаването на описания по-горе проблем не може да се осъществи в рамките на съществуващото законодателство, чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите

Съгласно действащата нормативна рамка структурни промени във висшите училища в Република България се извършват с акт на МС или НС. На основание чл. 9, ал. 3, т. 3, б. а от ЗВО се предлага приемането на Постановлението от МС, с което ще се уреди въпроса с откриването на филиал в структурата на Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ в гр. Бургас

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Неприложимо.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки.

2. Цел:

Целта, която се преследва с приемането на акта на МС е в гр. Бургас и региона да бъде разширен и подобрен достъпа до висше образование по специалностите от направление „Изкуства“

3. Заинтересовани страни:

Заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже въздействие са:

- Кандидат – студентите и бъдещите такива от Бургас и региона, които са се насочили към кандидатстване по специалностите от направление „Изкуства“; .
- Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кр. Сарафов“ (НАТФИЗ);
- Министерство на образованието и науката (МОН) като институция провеждаща държавната политика в областта на висшето образование;
- Местни и регионални училища и културни институции;
- Жителите на град Бургас и региона;

По данни на НСИ населението в област Бургас към 2023 г. е 384 446 души (данните са актуални към 18.02.2025

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията.

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

При варианта „Без действие“ не се предприемат никакви действия, което означава, че няма да бъде открит филиал в структурата на Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ в гр. Бургас. Така ще се пропусне възможност за осигуряване на достъп на жителите на само на Бургас, но и на целия регион до обучение по специалностите от направление „Изкуства“. В тази връзка е уместно да се посочи, че Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кр. Сарафов“ е първото българско висше училище и една от най-престижните европейски и български образователни институции в областта на сценичните и екранни изкуства. Академията е модерен, образователен институт с утвърдени специалности, и стандарти на образование. Разширяване на обхвата на обучение, което се предлага от академията е стъпка, която ще улесни възможността на желаещите развитие в сферата на изкуството от региона да могат да направят това на по-достъпно за тях място. Освен за обучение, това е стъпка и за задържане и успешна последваща реализация на местните жители, което е важна за балансираното развитие на отделните региони в страната.

В заключение при конкретните обстоятелства може да се обобщи, че вариант, при който не се предприемат действия е лишен от логика, аргументи и ползи, като в този смисъл не се препоръчва избора и прилагането му.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При приложението на този вариант не се идентифицират положителни въздействия върху нито една от заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При приложението на този вариант негативно въздействие ще има по отношение на всички заинтересовани страни, които са надлежно описани в раздел „3“ , които ще пропуснат ползи от това да бъде открит филиал в структурата на Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ в гр. Бургас.

Специфични въздействия: няма

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Прилагането на Вариант 1 няма да окаже въздействие върху малките и средни предприятия (МСП).

Административна тежест: няма

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Инициатива за регулаторни мерки с приемане на проект на Постановление на Министерския съвет за откриване на филиал в структурата на Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ в гр. Бургас“

Създаването на филиала е стратегическа стъпка, подкрепена от социално-икономически и географски фактори. Бургас е водещ културен център с богати театрални и филмови традиции, свързан с имената на изтъкнати актьори като Апостол Карамитев и Георги Калоянчев. Градът привлича млади хора и осигурява достъпна среда за обучение, което улеснява студентите от семейства с по-ниски доходи. Освен това, филиалът ще допринесе за кандидатурата на Бургас за Европейска столица на културата 2032 г.

Разкриването на филиала в Бургас е напълно в синхрон с Мандатната програма на Ректора за периода 2024-2028, както и с Политиката за развитие на НАТФИЗ, която се базира на дългосрочната Визия за развитие на Академията до 2030 г.

Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ включва в структурата си 2 факултета. Подготовката на студентите на университета е по общо 32 специалности от професионално направление 8.4 „Театрално и филмово изкуство“. Оценката от институционалната акредитация на висшето училище е 9,00 със срок до 07.11.2025 г.

Професионалното направление 8.4 „Театрално и филмово изкуство“, по което ще се обучават студентите във филиала, има валидна програмна акредитация съгласно разпоредбата на § 61 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за висшето образование (изм. и доп., ДВ, бр. 56 от 2022 г.). Във Филиал – Бургас ще се провежда обучение по следните специалности: „Актьорство за драматичен театър“ (ОКС „бакалавър“, 4 години, редовно обучение) – 15 студенти; „Мениджмънт в сценичните изкуства и индустрии“ (ОКС „магистър“, 1 година, редовно обучение) – 4 студенти; „Публична реч“ (ОКС „магистър“, 1 година, редовно обучение) – 4 студенти; „Анимация“ (ОКС „бакалавър“, 4 години, редовно обучение) – 8 студенти; „Мениджмънт в екранните изкуства“ (ОКС „магистър“, 1 година, редовно обучение) – 4 студенти и „Анимационна режисура“ (ОКС „магистър“, 1 година, редовно обучение) – 4 студенти. Общият брой на студентите, които ще се обучават във филиала ще бъде 39.

Предвидено е учебният процес във филиала в Бургас да се обезпечава от десетчленен състав на основен трудов договор в университета, като при необходимост ще се привличат и хонорувани преподаватели, както и ще бъдат разкрити нови щатни места. НАТФИЗ привлича и гост-преподаватели по граждански договори – експерти в театралното и филмовото изкуство, които се избират по предложения на

катедрите и се одобряват от факултетни и академични съвети. Гост-преподавателите водят както задължителни, така и избираеми дисциплини и участват в дипломни представления и филми. Спецификата на НАТФИЗ като академия по изкуства налага преподавателите, както на основен, така и на граждански трудов договор, да бъдат активни творци и теоретици в областта на театралното и филмовото изкуство. Филиалът ще бъде ръководен от хабилитирано лице – директор, съгласно изискванията на чл. 26в, ал. 4 от ЗВО.

Филиалът в гр. Бургас като част от НАТФИЗ гарантира на студентите и преподавателите възможността да се възползват от целия му потенциал за творчески изяви и публикации. Въз основа на подписан Меморандум за сътрудничество с НАТФИЗ, Община Бургас предоставя материална база за Филиала в града, включваща зрителни и многофункционални зали, кабинети и гримьорни в културни центрове. Тези помещения са отдадени безвъзмездно за период от 10 години, което осигурява стабилност и възможност за дългосрочно развитие на учебния процес.

Перспективите за разширяване включват използването на модерни пространства в Конгресния център на Пристанище Бургас и новоизградения Международен младежки център. Те ще се използват както за учебни цели, така и за настаняване на студенти, създавайки оптимални условия за обучение и творческа работа.

За обезпечаване на практическата подготовка на студентите е предвидено осигуряване на специализирана техника, включително компютри, софтуер за анимация и друго професионално оборудване, необходими за съвременния учебен процес.

Обезпечаването на материално-техническата база и художественотворческата и научноизследователската дейност във Филиала на НАТФИЗ в гр. Бургас ще се извършва с подкрепата както на Община Бургас, така и на Ректорското ръководство, а също и чрез привличането на средства по проекти, съвместни дейности с бизнеса и др.

Средствата за осъществяване на дейността на филиала в структурата на НАТФИЗ ще са в рамките на утвърдените трансфери за съответната година за университета. Не са необходими допълнителни трансфери от държавния бюджет, тъй като приемът на студенти във филиала ще се осъществява в рамките на утвърдения брой на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища, за които държавата е осигурила средства за издръжката на обучението.

За предложения проект на акт не са необходими допълнителни финансови средства и не се предвиждат допълнителни финансови разходи, което не води до въздействие върху държавния бюджет.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Прилагането на този вариант на действие ще донесе значителни ползи за широкия кръг заинтересовани страни, надлежно описани в раздел 3 „Заинтересовани страни“. Ще се даде възможност за обучение на място на желаещите кандидат-студенти, живеещи в град Бургас и региона.

Ще се разшири обучението, което предоставя НАТФИЗ, като така освен за потребителите на обучението ще е налице положително въздействие и за Академията, която ще направи стъпка напред в развитието си.

В дългосрочен план мярката, предлагана с този вариант на действие ще донесе положителни въздействия върху развитието на целия регион и благосъстоянието на неговите жители, които под една или друга форма, пряко или косвено, ще бъдат адресати на ползите от създаването на такъв филиал.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

От приложението на този вариант на действие не се очакват отрицателни икономически, социални или екологични въздействия върху заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: няма

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Прилагането на Вариант 2 няма да окаже въздействие по отношение на МСП.

Административна тежест: Вариант 2 няма да окаже въздействие върху административната тежест.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 3 „Нерегулативна намеса“ - В конкретния случай не са налице алтернативни възможности за нерегулаторни мерки. Този вариант е неприложим, тъй като откриването на филиал е възможно чрез акт на Министерския съвет.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2**
Ефективност	*Цел:* Разширен и подобрен достъпа до висше образование по специалностите от направление „Изкуства“ в Бургас и региона.	3	1
Ефикасност	*Цел:* Разширен и подобрен достъпа до висше образование по специалностите от направление „Изкуства“ в Бургас и региона.	3	1
Съгласуваност	*Цел:* Разширен и подобрен достъпа до висше образование по специалностите от направление „Изкуства“ в Бургас и региона.	3	1

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По идентифицирания проблем се установи, че изборът на Вариант 2 и предприемане на регулаторни мерки би бил най-подходящ за прилагане.

Аргументите за това са свързани със следното:

1. Вариант 2 се отличава с най-висока степен на ефективност, във връзка с неговата целесъобразност и с най-висок потенциал за постигане на целите.

2. Вариант 2 се характеризира с най-висока степен на ефикасност сред идентифицираните варианти на действие с оглед на ефекта за заинтересованите страни и за обществото.

3. Вариант 2 съдържа най-голям потенциал за изпълнение на държавната политика, насочена към усъвършенстване на висшето образование в Република България.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

Прилагането на Вариант 2 няма да окаже въздействие върху административната тежест.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Прилагането на Вариант 2 няма да засегне съществуващи регулаторни режими и услуги.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Прилагането на Вариант 2 няма да доведе до създаване на нови регистри.

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

Проектът на Постановление не засяга МСП.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са налице потенциални рискове от прилагането на Вариант 2.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Провеждането на обществени консултации се осъществява по чл. 26 от Закона за нормативните актове за срок от 30 дни.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

Приемането на нормативния акт не произтича от правото на Европейския съюз.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

Не се изисква извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици.

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. Закон за висшето образование;
2. Стратегия за развитие на висшето образование в Република България 2021 - 2030 г.;
3. Официален сайт на НАТФИЗ.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Росица Колева, директор на дирекция „Висше образование“ в Министерството на образованието и науката

Дата: 23.05.2025 г.

Подпис:

23.5.2025 г.

X

Росица Колева
Директор на дирекция ВО
Signed by: Dimitar Andreev Andreev